

**Bryssel den 24 juli 2025
(OR. en)**

**10300/25
ADD 13 REV 1 (sv)**

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0162(NLE)**

**AELE 53
CH 19
MI 400**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	13 juni 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 309 - Annex 13
Ärende:	BILAGA till Förslag till rådets beslut om ingående av ett brett avtalspaket som syftar till att konsolidera, fördjupa och utvidga de bilaterala förbindelserna med Schweiziska edsförbundet

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 309 - Annex 13.

Bilaga: COM(2025) 309 - Annex 13

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.6.2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 13

BILAGA

till

Förslag till rådets beslut

om ingående av ett brett avtalspaket som syftar till att konsolidera, fördjupa och utvidga de bilaterala förbindelserna med Schweiziska edsförbundet

Förklaringar som avses i artikel 2.2 i rådets beslut om ingående, på unionens vägnar, av ett brett avtalspaket som syftar till att konsolidera, fördjupa och utvidga de bilaterala förbindelserna med Schweiziska edsförbundet

Gemensamma förklaringar som åtföljer ändringsprotokollet till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer:

GEMENSAM FÖRKLARING OM UNIONSMEDBORGARSKAP

Begreppet unionsmedborgare som infördes genom Maastrichtfördraget (nu artikel 9 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 20.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) har ingen motsvarighet i avtalet om fri rörlighet för personer.

Detta innebär att införlivandet av direktiv 2004/38/EG i avtalet, med förbehåll för de undantag som anges i avtalet, inte ska påverka utvärderingen av relevansen för avtalet av vare sig framtida unionslagstiftning eller Europeiska unionens domstols rättspraxis, före eller efter undertecknandet av avtalet, baserat på begreppet unionsmedborgare. Relevansen ska fastställas i enlighet med avtalet om fri rörlighet för personer, inbegripet bestämmelserna i det institutionella protokollet till avtalet.

Avtalet utgör inte någon rättslig grund för politiska rättigheter för medborgare i medlemsstaterna och i Schweiz.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ATT FÖRHINDRA OCH AGERA MOT MISSBRUK AV RÄTTIGHETER SOM DIREKTIV 2004/38/EG GER

De avtalsslutande parterna bekräftar det gemensamma målet att förhindra och agera mot missbruk av rättigheter som direktiv 2004/38/EG¹ ger, i enlighet med artikel 35 i det direktivet, särskilt när det gäller tillgång till socialt bistånd.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ATT NEKA SOCIALT BISTÅND OCH ÅTERKALLA UPPEHÅLLSRÄTT FÖRE FÖRVÄRV AV PERMANENT UPPEHÅLLSRÄTT

De avtalsslutande parterna delar uppfattningen att unionens medborgare och schweiziska medborgare inte bör bli en orimlig belastning för det sociala biståndssystemet i Schweiz respektive medlemsstaterna. Därför får parterna

- i) utan att någon individuell prövning görs av den berörda personens omständigheter neka socialt bistånd under de tre första månadernas vistelse till unionsmedborgare som inte är arbetstagare, egenföretagare, personer som behåller sin ställning som arbetstagare eller egenföretagare och deras familjemedlemmar,
- ii) neka socialt bistånd till ekonomiskt inaktiva personer som inte uppfyller kraven att ha tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar,

¹ Direktiv 2004/38/EG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77) som tillämpligt enligt bilaga I till avtalet.

- iii) utan att någon individuell prövning görs av den berörda personens omständigheter neka socialt bistånd till personer som söker arbete för första gången eller som inte är arbetstagare eller egenföretagare.

Enligt artiklarna 14 och 15 i direktiv 2004/38/EG¹ får Schweiz och medlemsstaterna utvisa personer som inte längre uppfyller kraven för uppehållsrätt, till exempel personer som inte längre är arbetstagare eller egenföretagare och inte har uppehållsrätt enligt andra bestämmelser i det direktivet. För att behålla sin ställning som arbetstagare eller egenföretagare, förutom de som har drabbats av tillfällig arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall, måste den som har ofrivilligt arbetslös registrera sig som arbetssökande hos relevant arbetsförmedling och uppfylla kraven för att fortsätta vara registrerad hos den offentliga arbetsförmedlingen, förutsatt att dessa krav inte är diskriminerande. I det sammanhanget får värdstaten från fall till fall, med tillämpning av samma standarder som för sina egna medborgare, ta hänsyn till om en arbetssökande på ett ärligt och förtroendefullt sätt samarbetar med relevant förmedling med målet att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Målet med samarbetet är att den arbetssökande ska hitta ett arbete inom en rimlig tidsperiod.

Detta ska tillämpas enligt proportionalitetsprincipen.

¹ Direktiv 2004/38/EG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77) som tillämpligt enligt bilaga I till avtalet.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ANMÄLAN AV PÅBÖRJANDE AV ANSTÄLLNING

De avtalsslutande parterna delar uppfattningen att Schweiz dynamiska anpassning till unionens rättsakter på området fri rörlighet för personer inte bör påverka tillämpningen av proportionella och icke-diskriminerande administrativa skyldigheter för arbetsgivare att underrätta myndigheterna om att en anställning inleds, såsom det schweiziska anmälningsförfarandet för arbetsrelaterade kortvariga vistelser, som syftar till att göra det möjligt för de berörda myndigheterna att genomföra effektiva arbetsmarknadskontroller.

Sådana administrativa skyldigheter bör inte påverka personens uppehållsrätt, inbegripet för syftet att förvärva permanent uppehållsrätt.

GEMENSAM FÖRKLARING OM KONVENTIONEN OM ERKÄNNANDE AV KVALIFIKATIONER

De avtalsslutande parterna noterar att alla medlemsstater och Schweiz är parter i konventionen om erkännanden av examina m.m. rörande högre utbildning inom Europa och bekräftar att de följer denna, i den lydelse den har den dag ändringsprotokollet undertecknas, vid tillämpningen av detta avtal.

GEMENSAM FÖRKLARING OM LEDIGA TJÄNSTER

Schweiz dynamiska anpassning till Euresregelverket bör inte inkräkta på den nationella lagstiftning som genomför artikel 121a i Schweiz federala konstitution, enligt vilken schweiziska arbetsgivare måste registrera lediga tjänster inom särskilda yrken där arbetslösheten ligger över genomsnittet hos den regionala arbetsförmedlingen innan de lediga tjänsterna offentliggörs och överförs till Euresportalen.

GEMENSAM FÖRKLARING OM GEMENSAMMA MÅL GÄLLANDE FRIHETEN ATT TILLHANDAHÅLLA TJÄNSTER I UPP TILL 90 ARBETSDAGAR OCH SÄKERSTÄLLANDE AV UTSTATIONERADE ARBETSTAGARES RÄTTIGHETER

Schweiz och unionen har som gemensamt mål att ge såväl medborgare som ekonomiska aktörer rättvisa villkor när det gäller friheten att tillhandahålla tjänster i upp till 90 arbetsdagar per kalenderår (vilket inbegriper utstationering av arbetstagare), samtidigt som arbetstagarnas rättigheter säkerställs.

Schweiz och unionen delar uppfattningen att proportionerliga och icke-diskriminerande kontroller krävs för att säkerställa friheten att tillhandahålla tjänster och en korrekt och effektiv tillämpning av de regler som skyddar arbetstagare genom att förhindra missbruk och kringgående.

GEMENSAM FÖRKLARING OM EFFEKTIVA KONTROLLSYSTEM INBEGRIPET SCHWEIZ DUBBLA SYSTEM FÖR KONTROLL AV EFTERLEVNADE

De avtalsslutande parterna förklarar att de kontrollsystem som införs av Schweiz och medlemsstaterna bör vara lämpliga, effektiva och icke-diskriminerande. De behöriga efterlevnadsorganen enligt nationell lagstiftning bör genomföra effektiva kontroller på sitt territorium för att säkerställa efterlevnad av gällande regler och föreskrifter. Ansvar för att genomföra effektiva kontroller för att säkerställa efterlevnad av gällande regler och föreskrifter ligger hos de utseende myndigheterna och andra relevanta efterlevnadsorgan enligt nationell lagstiftning, vilka i Schweiz fall kan inbegripa arbetsmarknadens parter, i enlighet med Schweiz dubbla system för kontroll av efterlevnad. Detta upplägg säkerställer att dessa enheters kontroll- och sanktionsbefogenheter upprätthålls och respekteras. Kontroller bör genomföras på ett proportionerligt och icke-diskriminerande sätt, med beaktande av att avtalet begränsar friheten att tillhandahålla tjänster till 90 arbetsdagar per kalenderår.

GEMENSAM FÖRKLARING OM PRINCIPEN ”LIKA LÖN FÖR LIKA ARBETE PÅ SAMMA PLATS” OCH OM EN PROPORTIONERLIG OCH ADEKVAT SKYDDSNIVÅ FÖR UTSTATIONERADE ARBETSTAGARE

I ljuset av parternas gemensamma mål att upprätthålla principen ”lika lön för lika arbete på samma plats” och av att Schweiz har tillämpat den principen sedan avtalet trädde i kraft den 1 juni 2002 och har stärkt dess tillämpning under de senaste åren på grundval av en objektiv riskanalys och proportionerliga kontroller, kan både Schweiz och unionen garantera en proportionerlig och adekvat skyddsnivå. Syftet är att garantera frihet att tillhandahålla tjänster och samtidigt säkerställa en rättvis och effektiv tillämpning av föreskrifter för att på så sätt förhindra fall av missbruk eller kringgående.

GEMENSAM FÖRKLARING OM SCHWEIZ DELTAGANDE I EUROPEISKA ARBETSMYNDIGHETENS VERKSAMHET

Schweiz bör ha möjlighet att delta som observatör i möten och styrelsen för Europeiska arbetsmyndighetens möten och överläggningar, utan att det påverkar de praktiska överenskommelser myndigheten kan ingå med Schweiz i linje med artikel 42 i förordning (EU) 2019/1149¹.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1149 av den 20 juni 2019 om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten, om ändring av förordningarna (EG) nr 883/2004, (EU) nr 492/2011 och (EU) 2016/589 och om upphävande av beslut (EU) 2016/344 (EUT L 186, 11.7.2019, s. 21), inbegripet senare ändringar.

GEMENSAM FÖRKLARING OM SYSTEMET MED FASTSTÄLLANDE REGISTRERING AV GRÄNSARBETARE

De avtalsslutande parterna är överens om att Schweiz om det skulle överväga att registrera gränsarbetare för fastställelseändamål i enlighet med artikel 7a i avtalet bör ta upp detta med de angränsande medlemsstaterna i relevanta bilaterala forum. Sådana diskussioner bör inte leda till differentierad behandling mellan gränsarbetare enligt avtalet och påverkar inte gränsarbeters rättigheter och skyldigheter enligt avtalet.

GEMENSAM FÖRKLARING GÄLLANDE INFÖRLIVANDE AV TVÅ EU-RÄTTSAKTER I BILAGA I TILL AVTALET

De avtalsslutande parterna delar uppfattningen att förordning (EU) 2024/2747¹ delvis omfattas av avtalets tillämpningsområde. De är överens om att gemensamma kommittén ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den förordningen införlivas i bilaga I till avtalet omedelbart efter ikraftträdandet av ändringsprotokollet till avtalet. Införlivandet ska beakta förordningens övergripande karaktär och potentiella kopplingar till andra bilaterala avtal mellan de avtalsslutande parterna.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden) (EUT L, 2024/2747, 8.11.2024).

De avtalsslutande parterna delar uppfattningen att direktiv (EU) 2024/2841¹ omfattas av avtalets tillämpningsområde. De är överens om att gemensamma kommittén ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det direktivet införlivas i bilaga I till avtalet omedelbart efter ikraftträdandet av ändringsprotokollet till avtalet.

GEMENSAM FÖRKLARING SOM ÅTFÖLJER PROTOKOLLET OM STATLIGT STÖD TILL
AVTALET MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH SCHWEIZISKA
EDSFÖRBUNDET OM LUFTFART

Om Europeiska kommissionen beviljar ekonomiskt stöd, oavsett form, som inte omfattas av reglerna om statligt stöd enligt detta protokoll och som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktionen av vissa varor och påverkar handeln mellan de avtalsslutande parterna inom avtalets tillämpningsområde, får Schweiz begära samråd för att diskutera frågan.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2841 av den 23 oktober 2024 om inrättande av EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringstillståndet för personer med funktionsnedsättning (EUT L, 2024/2841, 14.11.2024).

GEMENSAM FÖRKLARING ÅTFÖLJANDE ÄNDRINGSPROTOKOLLET TILL AVTALET
MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET OM
GODS- OCH PERSONTRANSPORTER PÅ VÄG OCH JÄRNVÄG

1. De avtalsslutande parterna noterar att tillämplig EU-lagstiftning tillåter att oberoende nationella tilldelningsorgan har behörighet att tilldela järnvägsspår på ett icke-diskriminerande sätt.

De avtalsslutande parterna noterar att trafikledningen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde (EUT L 343, 14.12.2012, s. 32), fortfarande omfattas av de nationella infrastrukturförvaltarnas behörighet.

2. De avtalsslutande parterna noterar att om inget annat gäller enligt respektive konkurrensregler, utesluter tillämplig EU-lagstiftning inte internationella sammanslutningar från att bedriva internationella tjänster, inbegripet internationella tjänster som delvis utgörs av tjänster som är anslutna till taktidtabellen.
3. De avtalsslutande parterna strävar efter att förlänga de övergångsåtgärder för att upprätthålla en störningsfri järnvägstrafik mellan Schweiz och Europeiska unionen som föreskrivs i beslut nr 2/2019 av gemenskapens och Schweiz gemensamma kommitté för landtransporter (EUT L 13, 17.1.2020, s. 43) med tre års mellanrum, med förbehåll för gemensamma kommitténs respektive beslut.

GEMENSAM FÖRKLARING ÅTFÖLJANDE PROTOKOLLET OM STATLIGT STÖD TILL
AVTALET MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH SCHWEIZISKA
EDSFÖRBUNDET OM GODS- OCH PERSONTRANSPORTER PÅ VÄG OCH JÄRNVÄG

Om Europeiska kommissionen beviljar ekonomiskt stöd, oavsett form, som inte omfattas av reglerna om statligt stöd enligt detta protokoll och som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktionen av vissa varor och påverkar handeln mellan de avtalsslutande parterna inom avtalets tillämpningsområde, får Schweiz begära samråd för att diskutera frågan.

GEMENSAM FÖRKLARING ÅTFÖLJANDE AVTALET MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET OM ELEKTRICITET

Om Europeiska kommissionen beviljar ekonomiskt stöd, oavsett form, som inte omfattas av reglerna om statligt stöd enligt detta avtal mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om elektricitet och som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktionen av vissa varor och påverkar handeln mellan de avtalsslutande parterna inom avtalets tillämpningsområde, får Schweiz begära samråd för att diskutera frågan.

Förklaringar som avses i artikel 2.3 i rådets beslut om ingående, på unionens vägnar, av ett brett avtalspaket som syftar till att konsolidera, fördjupa och utvidga de bilaterala förbindelserna med Schweiziska edsförbundet

FÖRKLARING AV SCHWEIZ OM ÅTGÄRDER SOM SKA VIDTAS FÖR
EGENFÖRETAGARE I SAMBAND MED ANMÄLNINGSFÖRFARANDET FÖR
ARBETSRELATERADE KORTTIDSVISTELSER

Schweiz förklarar att man, i ljuset av de lösningar för utstationerade arbetstagare som beskrivs i bilaga I till avtalet och den gemensamma förklaringen om anmälan av påbörjande av anställning vid behov, kommer att vidta åtgärder för att säkerställa att egenföretagare inte kringgår dessa bestämmelser.

Förklaring åtföljande avtalet mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om hälsa

FÖRKLARING AV SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET MED AVSEENDE PÅ EN ANALOG
INKLUDERING AV DE INSTITUTIONELLA ASPEKTERNA I AVTALET OM HÄLSA

Schweiziska edsförbundet förklarar att de institutionella aspekter som är gemensamma för avtal på de områden med anknytning till den inre marknaden där Schweiz deltar endast inkluderas analogt i detta avtal eftersom det krävs för att samarbetet som beskrivs i avtalet ska fungera. Detta utgör inte något prejudikat med avseende på framtida avtal på områden som inte har anknytning till den inre marknaden där Schweiz deltar.
